

АНАЛІЗ ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО СОТ

ас. Коваленко Є. В., студентка гр. Е-81 Рябущенко В. В.

СОТ — це постійно діюче інституційне об'єднання країн, які беруть участь у світовому поділі праці та обміні товарами. Головною метою організації є реалізація комплексу угод системи ГАТТ і регулювання міжнародних правил при здійсненні торговельних відносин.

Основна мета СОТ як міжнародної організації полягає в тому, щоб забезпечувати якнайбільшу свободу торгівлі.

Основними цілями СОТ є підвищення життєвого рівня, забезпечення повної зайнятості, постійне зростання доходів і ефективного попиту, розширення виробництва товарів і послуг та торгівлі ними, оптимальне використання світових ресурсів у відповідності з цілями сталого розвитку, захист і збереження навколишнього середовища, забезпечення для країн, що розвиваються, і найменш розвинених країн такої участі в міжнародній торгівлі, яка б відповідала потребам їхнього економічного розвитку.

СОТ встановлює жорсткі умови для країн-членів. Україні слід користуватись досвідом зарубіжних країн при побудові власної стратегії розвитку.[1]

16 травня 2008 року Україна стала 152-м повноправним членом Світової організації торгівлі. Протокол про приєднання України до Маракешської угоди про створення СОТ був підписаний у Женеві 5 лютого 2008 року.

За даними Міністерства економіки, з моменту вступу України до СОТ країна отримала такі переваги як поліпшення умов торгівлі зі 151 країною світу, на частку яких припадає понад 95% світової торгівлі.

Від членства України в системі СОТ безпосередньо залежать перспективи збільшення іноземних інвестицій в економіку України, забезпечення технологічного оновлення та переозброєння національного виробництва, збільшення експортного потенціалу та експорту високотехнологічної продукції. Так, за оцінками фахівців Міністерства економіки, після приєднання України до СОТ обсяг вітчизняного експорту зріс мінімум на 1 млрд дол. США [2].

Членство України в СОТ забезпечує:

- зменшення тарифних і нетарифних обмежень доступу українських товарів практично на всі найважливіші товарні ринки розвинутих країн світу і відповідно збільшення валютних надходжень від експорту вітчизняної продукції;

- отримання режиму найбільшого сприяння у торговельному просторі всіх країн – членів СОТ.

Участь у СОТ сприяє створенню ефективної системи захисту національного товаровиробника. Так, повноправне членство України в СОТ дає змогу кардинально вирішити проблему застосування дискримінаційних антидемпінгових торговельно-обмежувальних заходів щодо українських товарів, стає потужним інструментом захисту національних виробників від недобросовісного імпорту.

За експертними оцінками зменшився обсяг українського експорту інших товарів на 5–7 % унаслідок збільшення тарифів при уніфікації їх з тарифами ЄС.

Серед захисних та обмежувальних заходів, можливість застосування яких передбачено в рамках угод СОТ, варто виділити такі: можливість введення тимчасових обмежень імпорту з метою вирівнювання платіжного балансу. Процедура запровадження тимчасового режиму обмежень передбачає наявність відповідних обґрунтувань, недопущення погіршення стану із зовнішніми розрахунками, застосування до товару не більше одного обмежувального заходу [3].

Вступивши в СОТ, Україна значною мірою лібералізувала: свій зовнішньоторговельний режим, реалізуючи принципи вільної торгівлі з країнами — членами СОТ. У найближчій перспективі основну частку українського експорту, як і раніше, становитимуть продукція первинної переробки металеві продукції, продукти органічної та неорганічної хімії, текстильні вироби. Українська промисловість, що перебуває в кризі, навряд чи зможе скористатися перевагами відкритого ринку.

Аналізуючи макроекономічні наслідки вступу України в СОТ, слід визнати: членство України у цій міжнародній торговельній організації не привело до очікуваних позитивних наслідків, які могли б проявитися у пом'якшенні впливу кризи на реальний сектор економіки – промислове виробництво та інвестиційну діяльність. Через високий рівень залежності від зовнішньої торгівлі економіка України виявилась надто вразливою до впливу негативних факторів глобальної кризи. При цьому інформаційне забезпечення громадськості щодо норм СОТ і взятих зобов'язань практично відсутнє.

1. Кондратюк І.О. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.naub.org.ua

2. Бурлай Т.В. Інтеграція України до Світової організації торгівлі: оцінка перспектив через призму досвіду країн з перехідною економікою.[Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://redhat9.niss.gov.ua/Table/Jalilo18/006.htm>

3. Мельник Л. Можливості для Українських підприємств після вступу в СОТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://www.universum.org.ua>